

Az épület története

Döring József Nádor u. 12. sz. háza 5864-es számmal szerepel a "Szépítő Bizottmány" szerencsésen máig megmaradt Építész-igazgatósági listáján. A Szépítő Bizottmány elveinek kidolgozásában már Hild apja is részt vett, de tevékenysége, mely érezhetően csorbította a merev és középkori alapokon nyugvó céhrendszer hatalmát, a reformkor elején kezdődött, s munkájuk hatékonysága máig meglátszik a Belváros mai képén is.

A Döring-ház, mint korabeli szomszédai, kétemeletes. Már első ránézésre is jól szembeötlenek Hild kedvelt és bevált építészeti megoldásai, elsősorban a függőleges és vízszintes tagolás aránya, valamint a belső kiképzések harmóniája. Az építéskor már 45 éves mester biztos kézzel alkalmazza a letisztult klasszicista építészeti jellegzetességeit: egyforma, 8 lábnyi, a Szépítő Bizottmány által meghatározott

ablaktengelytáv, egyöntetű párkánymagasság, a földszinti homlokzaton félköríves nyílások. Megfigyelhető, hogy az első emelet tekintélyesebb kiképzésű, nagyobb bel-, illetve úrmagasságú, ez a tulajdonképpeni fogadószint. A második emelet szerényebb kivitelezésű.

Az épület alaprajza megközelíti a négyzetet, a körbeépített udvar a kisméretű belvárosi telkekhez hasonlóan csekély méretű. Az udvarról feltekintve újra megfigyelhető a félköríves ablakok szemet gyönyörködtető ritmusa.

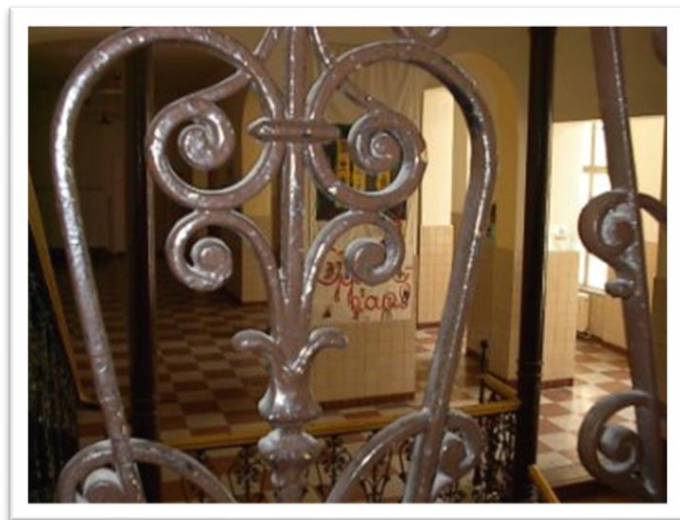
Belsőépítészeti megoldásaiban néhol még ma is örzi a klasszicista vonásokat: a kapun belépve a mennyezeten kazettás megoldású palmettás dongaboltozatot találunk, az emeletre vivő lépcsősort karcos oszlopok kísérik; a boltozatok alatt áttört összekapcsolódásokkal.

Az egész épület világos, tiszta, puritán elrendezésű, egy barokk palotával összehasonlítva nagyon is polgári külsővel. S bár ez az épület Hild életművében csak egy kis szerény polgárház, nekünk - akik naponta benne dolgozunk - mindig élvezhető esztétikai élmény is. Az épület

nem sokáig maradt meg Hild által épített formájában.

Alig negyven év múlva, 1881-82-ben Petschacher Gusztáv tervei alapján újabb emeletet építenek rá.

1908-ban az épület már az Első Magyar Iparbank tulajdona. Ez a tulajdonváltás újabb, főleg belsőépítészeti változtatásokkal jár. Steiner József tervei alapján megváltoztatják az udvar architektúráját és a fölépcsőházat is átépítik. Több helyen áttörik a közfalakat, nyílásokat falaznak el és a helyiségek belső alapelrendezései is átalakulnak. Egy csigalépcsőt is megszüntetnek a Zrínyi utcai traktuson. A fölépcsőház öntöttvas korlátja is az átépítéskor került a helyére. (Stílusában nem illik a klasszicista belsőbe, XIX. század végi.)

Mindezeket a kedvezőtlen változásokat betetőzi az 1923-as nagy átépítés. Ekkor - meggondolatlanul - újabb 2 emelet kerül az eredetileg kétemeletes házra; így már ötemeletes. A tulajdonos újra változik: Magyar Általános Hitelbank.

A kellően át nem gondolt építkezés a későbbiek során súlyos hibának bizonyult, elsősorban statikai szempontból. Az épület nem bírta a terhelést, falain repedések keletkeztek, ugyanakkor a külső homlokzat is teljesen átalakult. Elbontották az eredeti főpárkányt, átépítették az emeleteket összefogó nagy pilasztereket is. Az első és második emeleti ablakok, továbbá a pilasztertörzsek között kialakuló mélyített mezőkbe figurális tárgyú domborművek kerültek.

Szerencsésen elkerülték az átépítést az osztópárkányok, ablakkeretezések, szemöldökpárkányok. Ugyancsak változatlanul maradt a kapualj kazettás boltozata, az azt hordozó két-két görög-dór fejezetű oszlop és egy nagy dongaboltozatos helyiség a Zrínyi utcai szárny földszintjén.

A díszesebb első emeletre vivő fölépcső érkezésénél eredetileg igen érdekes és szép kialakítású csarnok volt, amelyet két-két római-dór oszlop s a rájuk nehezedő ívek osztottak fel három hosszanti hajóra. Az átalakítások ezt az előcsarnokot is megváltoztatták, az oszlopok közötti íves nyílásokat befalazták.

Az épület még néhányszor gazdát cserélt (Rendőrség, Magyar Tudományos Akadémia Gazdasági Hivatala), szerencsére újabb átépítések már nem követték egymást.

1954-ben az épület állaga a túlterhelés miatt annyira leromlott, hogy dönteni kellett további sorsáról. Dr. Borsos Béla, a Műemléki Szakosztály vezetője 1956. szeptember 27-én kelt alapos és gondos szakvéleménye három megoldást javasolt:

1. Az épület jelentős mértékű megerősítése, egyidejűleg változatlanul hagyása.
2. Teljes lebontás, új épület emelése.
3. Teljes műemléki helyreállítás, az emeletráépítések megszüntetésével.

Szerencsénkre a 3. javaslat mellett döntöttek, bár az akkori gazdasági helyzetben ez jelentette a legnagyobb anyagi áldozatot. Az akkori döntésnél azonban figyelembe vették, hogy: ..."az egykori klasszicista városrész emlékeként fennmaradt épületek még ma is dominálóbban határozzák meg a városrész jellegét, mint a századforduló körül emelt bérpaloták és hivatali épületek. . ." (Dr. Borsos Béla)

Az egységes városképben való gondolkodás akkor még nem volt olyan hangsúlyos, mint ma, ezért is jelentős az akkori álláspont elfogadása. Az épület műemléki helyreállítása 5 millió forintba került. Nem kis munkát jelentett az eredeti homlokzat helyreállítása. Ezt régi fotók, illetve Hild hasonló épületeinek tanulmányozása segítette. (Az eredeti tervrajzok sajnos már nem álltak rendelkezésre, mert időközben eltűntek az irattárból.) Az építészek az "in situ" (helyben maradt) építészeti elemeket igen gondosan rekonstruálták, illetve kiszabadították a többszörös rétegek alól. Különös gondot fordítottak a főbejárat dongaboltozatának, illetve az első emelet előcsarnokának visszaállítására.

A munkálatok 2 évig tartottak. 1957-ben megszületett a döntés: a hányatott sorsú Döring-házból iskola lesz. Még folytak az apróbb kőművesmunkák, mikor 1958. október 13-án megindult a tanítás.

Tulajdonosok:

Pest városa

Feszl János	1791. június 2.	árverés
Feszl Mihály	1830. június 6.	öröklés
Döring József	1833. november 18.	árverés
Goldberger András	1854. április 18.	vétel
Goldberger Sámuel	1855. augusztus 27.	szerződés
Magyar Általános Hitelbank	1880. május 3.	vétel
Első Magyar Iparbank	1813. június 3.	vétel
Magyar Népköztársaság	1948.	államosítás